

ВІДОМОСТІ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПОСТАКРЕДИТАЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	4015 Автомобільний транспорт
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства - <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	138
Повна назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	02071234
ПІБ керівника ЗВО	Скиба Микола Єгорович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.khnu.km.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/138>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на постакредитаційний моніторинг

ID освітньої програми в ЄДЕБО	4015
Назва ОП	Автомобільний транспорт
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта
Термін навчання на освітній програмі	3 р. 10 міс.
Форми здобуття освіти на ОП	заочна, очна денна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра трибології, автомобілів та матеріалознавства
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	171678
ПІБ гаранта ОП	Диха Олександр Володимирович
Посада гаранта ОП	Зав.кафедрою
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	duha@khnu.km.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-554-69-25
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Якщо в наведених вище даних відбулися зміни, вкажіть їх:

ППП ректора ЗВО: Матюх Сергій Анатолійович

Посилання на офіційний вебсайт ЗВО: <https://khmnu.edu.ua/>

Корпоративна електронна адреса гаранта ОП: duhaov@khmnu.edu.ua

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
Очна, заочна	Зр.10міс.

4. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на момент подання справи у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Ліцензійний обсяг на ОП у відповідному році навчання	Контингент студентів на відповідному році навчання	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2024-2025	90	52	0
2 курс	2023-2024	80	67	0
3 курс	2022-2023	75	63	0
4 курс	2021-2022	50	17	0

5. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	80337	26102
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	77304	23932
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	3033	2170
Приміщення, здані в оренду	443	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- ☐ щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- ☐ щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

6. Документи освітньої програми*

- Освітня програма (завантажується остання оновлена версія ОП, на яку був здійснений набір здобувачів);
- Навчальний план до ОП (завантажуються навчальні плани для останньої версії ОП по всім формам навчання, за якими наявні здобувачі вищої освіти);

Примітка. Документи визначені у цьому розділі додаються окремими додатками до цих відомостей.

7. Яким чином під час удосконалення ОП були враховані зауваження та виправлялись недоліки, виявлені під час проведення акредитації відповідної ОП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 1

Результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо цілей і програмних результатів навчання за ОПП не висвітлені в повній мірі. Рекомендовано доповнити перелік питань анкети з оцінювання якості ОПП для здобувачів вищої освіти, що дозволить більш ефективно враховувати їх побажання при формуванні цілей та ПРН ОПП. В обґрунтуванні регіонального контексту ОПП у відомостях про самооцінювання акцентовано увагу на потребі у фахівцях з організації автомобільних перевезень. Рекомендовано більш чітко акцентувати увагу саме на фахівцях з обслуговування та експлуатації автомобілів.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 1

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 1

Зміст анкет для різних груп стейкхолдерів постійно вдосконалюється. За звітний період анкета щодо оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОП оновлювалася двічі на інституційному рівні. У 2022 році вона була доповнена низкою питань, у т.ч. щодо ролі дисциплін ОП у формуванні hard skill майбутніх фахівців, необхідності їх оновлення/удосконалення, що фактично дозволяє враховувати думку здобувачів вищої освіти при коригуванні змісту ОП та її мети. Поряд з тим, оновлена анкета містить питання щодо доцільності доповнення Каталогу вибіркового дисциплін загальними освітніми компонентами, які б задовольнили інтереси та освітні потреби здобувачів вищої освіти.

З метою оптимізації кількості опитувань здобувачів вищої освіти у 2024 році зміст анкет щодо оцінювання освітньої програми та дотримання академічної доброчесності був інтегрований в одну. З 01.09.2024 року запроваджено перехресне опитування здобувачів вищої освіти та НПП шляхом гармонізації питань однакового змісту, що дозволяє порівнювати думки різних груп внутрішніх стейкхолдерів до оцінювання якості ОП.

В анкетах “Оцінювання якості викладання обов'язкової дисципліни” (2024) та “Оцінювання якості вибіркової дисципліни” (2024) здобувачі вищої освіти можуть висловлювати свої побажання щодо покращення ОК, у тому числі його змісту шляхом доповнення ПРН. Ознайомитися з анкетами можна на сторінці відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ <https://vzia.khmnmu.edu.ua/programa-opytuvannya-stejkholderiv-ta-ankety/>.

З 2021 року для здобувачів ОП Автомобільний транспорт проводиться регулярне опитування здобувачів освіти з базових питань організації освітнього процесу. Анкети для опитувань і результати розміщені на сайті випускової кафедри в розділі «Анкетування» (<https://tam.khmnmu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>). Для оцінювання освітньої програми використовується анкета «Оцінювання освітньої програми». Питання щодо цілей і програмних результатів навчання наведені в анкеті «Якість змісту та реалізації освітньої програми, її подальше удосконалення», яка розміщена на сайті факультету ФІТА <https://fita.khmnmu.edu.ua/yakist-zmistu-ta-realizacziyi-osvitnoyi-programy-yiyi-podalshe-udoskonallennya/>.

Зауваження щодо акценту в регіональному контексті на фахівцях з обслуговування та експлуатації автомобілів враховано. В ОП 2021р. додана ОК «Діагностика мехатронних систем автомобіля», ОК «Логістика на автомобільному транспорті» переведена в розряд дисциплін вільного вибору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 2

В ОПП 2016 р. баланс кредитів дисциплін спрямований на підготовку фахівців широкого профілю, що не в повній мірі враховує особливості сучасних змін на ринку праці регіону. В новій редакції ОПП (2020 р.) в більшій мірі зроблено акцент на професійні дисципліни, що дає можливість на більш високому рівні враховувати сучасний стан та тенденції розвитку сфери автомобільного транспорту у регіоні. ЗВО не проводив окремого письмового опитування щодо задоволеності здобувачів вищої освіти компетентностями, набутими під час практичного навчання. Рекомендовано періодично проводити анкетування здобувачів вищої освіти щодо комплексу питань практичного навчання.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 2

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 2

Як зазначено експертною групою, в ОП 2020 року баланс кредитів дисциплін професійною підготовки зміщений від підготовки фахівців широкого профілю до фахівців з автомобільного транспорту (77/103). Ця тенденція продовжена в наступних редакціях освітньої програми, в ОП 2022 року баланс кредитів загальної і професійної підготовки складає 72/108.

У 2020 році в університеті була розроблена та введена в дію анкета “Оцінювання якості практичної підготовки” здобувачами вищої освіти. Починаючи з 2020-2021 н.р., ця анкета є обов'язковою компонентою щорічної Програми опитування стейкхолдерів в університеті. Анкета розміщена на сторінці відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ <https://vzia.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/anketa-praktyka-1.pdf>.

Результати опитування здобувачів вищої освіти після проходження ними практичної підготовки (різних видів практик) розміщуються на сайтах випускових кафедр <https://tam.khmnu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>. Це анкетування проводиться щорічно з основних проблем практичної підготовки. Результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедр та враховуються у подальших процесах планування, організації та проведення практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 3

Присутні деякі неточності у відомостях про самооцінювання щодо вагових коефіцієнтів, які враховують вагу кожного предмету сертифікату ЗНО. ЕГ вияснила, що це друкарська помилка. За даною ОПП не має здобувачів вищої освіти за програмами міжнародної академічної мобільності. ЕГ рекомендовано активізувати роботу щодо участі здобувачів вищої освіти у програмах академічної мобільності із закордонними ЗВО.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 3

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 3

Щорічно на сайті приймальної комісії в Правилах прийому університету наводиться інформація щодо вагових коефіцієнтів кожного предмету сертифікату НМТ, яка є у відкритому доступі для

абітурієнтів, в тому числі і для ОП зі спеціальності 274 Автомобільний транспорт <https://pk.khmnmu.edu.ua/pravyyla-pryjomu-ta-inshi/>.

Участь здобувачів ВО за ОП Автомобільний транспорт у програмах міжнародної академічної мобільності із закордонними ЗВО у 2022-2024 роках було ускладнено заборонаю виїзду за кордон чоловікам віком від 18 до 60 років, які складають 100% контингенту здобувачів цієї ОП. Разом з тим, укладений ряд договорів із закордонними ЗВО транспортного спрямування, зокрема <https://tam.khmnmu.edu.ua/kaunas-vmu-lytva/>, де обумовлена можливість участі здобувачів у програмах академічної мобільності, що планується реалізувати за нових правил перетину кордону для здобувачів чоловічої статі. Усі договори з міжнародними ЗВО розташовані на сайті відділу міжнародних зв'язків: <https://iro.khmnmu.edu.ua/inozemni-partnery/>. В університеті створено телеграм-канал, присвячений питанням міжнародної співпраці та можливостей для НПП і здобувачів вищої освіти, який регулярно наповнюється актуальною інформацією.

17.04.2024р. здобувачі кафедри ТАМ слухали відкриту лекцію проф. Ф. Бромберека з Бидгощської школи вищої (Польща) <https://khmnmu.edu.ua/vidkryta-lekcziya-profesora-franczisheka-brombereka-dlya-studentiv-ta-vykladachiv-hmelnyczkogo-naczionalnogo-universytetu-2/>. В 2024-2025 н.р. за цією програмою запланована внутрішня академічна мобільність студентів гр. АТ-22-1 на базі Херсонського національного технічного університету <https://tam.khmnmu.edu.ua/bydgossh-polshha-utp/>.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Активізувати роботу з міжнародної співпраці та заключення договорів для обміну науковим та практичним досвідом здобувачів та НПП з метою інтеграції до міжнародної наукової спільноти. Розглянути можливість укладання договорів для проходження стажування за кордоном для здобувачів даної ОП. ЕГ рекомендує продовжувати оновлення освітньої програми виходячи з результатів якості оцінювання ОП та активізувати роботу з розробки силабусів дисциплін.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 4

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 4

Університет активно розвиває співпрацю з закордонними партнерами. У 2022 році в університеті було затверджено Стратегію інтернаціоналізації (<https://khmnmu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/ustanovchi/stratetiia-Internatsionalizatsii-2022-2025.pdf>).

Активно наповнюється сайт відділу міжнародних зв'язків (<https://iro.khmnmu.edu.ua/>), де розміщені новини, інформація про міжнародні можливості, стипендії та гранти, іноземних партнерів університету (<https://iro.khmnmu.edu.ua/inozemni-partnery/>). Кафедра ТАМ активно співпрацює з Європейськими технічними університетами, в тому числі в рамках ОП Автомобільний транспорт. В 2024 році Диха О.В., Голенко К.Е. прийняли очну участь у X Міжнародній конференції «Українсько-польські наукові діалоги» в Університеті Казимира Великого в м. Бидгощ (Польща) з доповіддю: «Modeling of the elastohydrodynamic contact conditions of a car windshield wiper» і в 1-й міжнародній конференції «Безпека на транспорті» в університеті Бидгощська Політехніка. Сумісно з польськими колегами надрукована в 2024 році монографія «Stechyshyn M., Macko M., Dykha O., Matiukh S., Musial J. Tribotechnologies of strengthening and wear modeling of structural materials [Monograph]. Bydgoszcz: Foundation of Mechatronics Development, 2023, 197 p. ISBN 978-83-938655-8-1». Для активізації міжнародної співпраці укладені договори про стажування здобувачів і НПП, обмін досвідом, академічну мобільність <https://tam.khmnmu.edu.ua/kaunas-vmu-lytva/>. В рамках договорів про співпрацю в 2021-2024рр. пройшли закордонне стажування шість викладачів кафедри ТАМ: <https://tam.khmnmu.edu.ua/stazhuvannya-erasmus/>. На кафедрі ТАМ сумісно з колегами з Люблінської Політехніки продовжується видання англійською мовою журналу “Problems of Tribology” (<http://tribology.khnu.km.ua>), 60% статей журналу присвячено проблемам подовження

ресурсу вузлів автомобільного транспорту. Кафедрою ТАМ укладений меморандум (2024р.) про взаємодію, співпрацю і партнерство між A+S Consult GmbH і ХНУ (<http://surl.li/tcvhdk>). В рамках цього меморандуму планується залучення викладачів і здобувачів кафедри ТАМ для дослідження транспортної інфраструктури м. Хмельницького і регіону.

Освітня програма Автомобільний транспорт періодично оновлювалась (2021р., 2022р.) в тому числі з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів через опитування <https://tam.khmnmu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>, круглі столи та інші форми співпраці. Результати опитування розміщені по роках на сайті кафедри ТАМ <https://docs.google.com/forms/d/1GqD52j2GQDrBTnIyV6BjWp8jOaGpLjnDg4iL4-FSE10/viewanalytics>. На кожний поточний навчальний рік розроблюються силабуси освітніх компонент, які розміщуються на сайті кафедри <https://tam.khmnmu.edu.ua/274-avtomobilnyj-transport-2/> та в модульному середовищі для навчання ХНУ (<https://msn.khmnmu.edu.ua/>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 5

До слабких сторін можна віднести питання більш широкої популяризації академічної доброчесності шляхом імплементації цієї політики у внутрішню культуру діяльності університету. Розширити практику перевірки на плагіат не лише наукових статей, навчальних посібників і методичних вказівок, а й курсових робіт і в подальшому кваліфікаційних випускових робіт.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 5

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 5

Популяризація академічної доброчесності в університеті здійснюється на всіх рівнях системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. За звітний період на інституційному рівні збільшена кількість тематичних заходів з питань академічної доброчесності, зокрема, проведені збори з учасниками фокус-груп з метою ознайомлення з ПТЗ Unicheck (2020) (<https://vzia.khmnmu.edu.ua/zbory-dlya-uchasnykiv-studentskyh-fokus-grup-samostijna-robota-studentiv-innovaczijni-formy-ta-dobrochesnist/>), тематична зустріч “Дорожня карта. Доброчесність у навчанні” (2022) (<https://vzia.khmnmu.edu.ua/vidbulysya-zbory-dlya-uchasnykiv-studentskyh-fokus-grup-iz-zabezpechennya-yakosti-osvitnoyi-diyalnosti-ta-yakosti-vyshhoyi-osvity-v-osinnomu-semestri-2022-2023-n-r/>) та ін.; проведений майстер-клас для представників студентського самоврядування щодо дотримання академічної доброчесності при опитуванні стейкхолдерів (2023); сумісно з студентським самоврядуванням та Науковою бібліотекою проведений Тиждень академічної доброчесності (2024). Ознайомитися з переліком подібних заходів можна на сторінці відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ <https://vzia.khmnmu.edu.ua/informacziya-dlya-uchasnykiv-fokus-grup/>.

З метою формування культури академічної доброчесності серед здобувачів, вони ознайомлюються з Кодексом академічної доброчесності (<https://bit.ly/3JAsRqa>) і підписують Декларацію академічної доброчесності. Основними інструментами популяризації принципів академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності ХНУ є: інформаційно-консультативний супровід співробітників Університету (педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників та інших категорій співробітників) та здобувачів вищої освіти через створення відповідних ресурсів на сайті Наукової бібліотеки Університету; доступ до відкритих онлайн-курсів за тематикою академічної доброчесності та основ інформаційної грамотності; реалізація програми підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників та проведення систематичних майстер-класів для

учасників фокус-груп здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти з питань академічної доброчесності. Для врахування рекомендацій учасників освітнього процесу широко використовується опитування щодо академічної доброчесності на рівні університету <https://vzia.khmn.u.edu.ua/opytuvannya-uchasnykiv-osvitnogo-proczesu-shhodo-akademichnoyi-dobrochesnosti/> і випускової кафедри для ОП Автомобільний транспорт <https://tam.khmn.u.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>.

Згідно з чинним Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ (2024) <https://khmn.u.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> п.7.2.1 передбачає перевірку навчальних робіт здобувачів вищої освіти (курсів роботи (проєкти), звіти з практик тощо) на наявність ознак академічного плагіату згідно з рішеннями вчених рад факультетів та/або відповідних кафедр програмно-технічним засобом Anti-Plagiarism. При цьому п.7.1.1 Положення передбачає обов'язкову перевірку на наявність ознак академічного плагіату кваліфікаційних робіт здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (дипломні роботи/проєкти) програмно-технічними засобами Unichек та Anti-Plagiarism (до 30.06.2024 р.), а з 01.09.2024 року - Anti-Plagiarism та StrikePlagiarism. Договори про використання ПТЗ в освітньому процесі університету розміщені на сторінці відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ <https://vzia.khmn.u.edu.ua/programno-tehnichni-zasoby-perevirky-akademichnyh-tekstiv-na-nayavnist-akademichnogo-plagiatu/>.

На ОП Автомобільний транспорт перевірка курсових проєктів та методичних розробок НПП здійснюється за допомогою ПЗ Anti-Plagiarism (розробка ХНУ). Перевірка кваліфікаційних робіт здійснюється за допомогою ПЗ Anti-Plagiarism та онлайн-сервісу Unichек (з 01.09.2024 використовується Anti-Plagiarism та StrikePlagiarism). Повнотекстові версії захищених кваліфікаційних робіт бакалаврів розміщуються в інституційному репозитарії ХНУ (<https://bit.ly/4c6PaBL>).

Перевірка наукових статей у наукових виданнях університету цими програмно-технічними засобами є обов'язковою перед їх публікацією (http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?page_id=252 та <https://tribology.khnu.km.ua/index.php/ProbTrib/plagiarism>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 6

Рекомендується залучення до викладацької діяльності за даною ОП фахівців в області технічного обслуговування, та приділяти більше уваги новітнім підходам і методам діагностування сучасних систем автомобіля.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 6

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 6

В рамках договорів про співпрацю до викладання за ОП Автомобільний транспорт залучаються фахівці в галузі автомобільного транспорту. На кафедрі ТАМ як зовнішній сумісник на 0,25 ставки працює начальник відділу автотехнічної експертизи Хмельницького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Ганзюк А.Л. (к.т.н.), який викладає навчальну дисципліну «Основи технічної експертизи та страхування на транспорті». Як голова екзаменаційної комісії з захисту кваліфікаційних робіт ОП Автомобільний транспорт з 2023 року залучається Ковтун О.С., головний інженер ХКП «Електротранс». Студентам ОП Автомобільний транспорт з навчальних дисциплін «Автомобілі», «Автомобільні двигуни» проводяться лабораторні роботи на СТО м.Хмельницького («Престиж-Авто», «Опус-Авто») працівниками підприємств в рамках укладених

договорів про співпрацю <https://tam.khmnu.edu.ua/studentam/> . З метою ознайомлення з новітніми підходами і методами діагностування сучасних систем автомобіля НПП та здобувачі ОП долучаються до форумів, круглих столів, виставок (<https://tam.khmnu.edu.ua/21-bereznya-2024-roku-studenty-gr-at-20-pryjnyaly-uchast-v-avtoforumi-za-uchastyu-predstavnykiv-avtotransportnyh-pidpryyemstv/> , <http://surl.li/hwlmpg> , <https://tam.khmnu.edu.ua/naukovyj-seminar/>). В навчальному процесі ОП Автомобільний транспорт використовується сучасне діагностичне обладнання: автомобільний діагностичний сканер X-431 Diagun III (LAUNCH) на базі ОС WinCE 5.0; автомобільний сканер Launch Creader Professional CRP-239; тестер KTC 560 компанії Bosch з програмним забезпеченням ESI [tronic]; стенд для діагностики дизельних форсунок SNG FOCUS-DIESEL тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 7

Доступ до повнотекстових статей є тільки для безоплатних загально доступних міжнародних ресурсів. Розширити доступ НПП до повнотекстових наукових видань в наукометричних базах Scopus, Web of Science та матеріалів міжнародних видавництв Elsevier та Springer.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 7

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 7

Науково-педагогічні працівники та здобувачі ОП Автомобільний транспорт Хмельницького національного університету мають безкоштовний доступ до наступних інформаційних міжнародних ресурсів (через локальну мережу ХНУ або через віддалений доступ з попередньою реєстрацією): Web of Science, Scopus, [Research4Life](#), Bentham Science, [ScienceDirect](#), Springer Nature (детальніше: http://library.khmnu.edu.ua/?page_id=575).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 8

Рекомендувати збільшити регулярність проведення анкетування здобувачів вищої освіти щодо оцінювання освітньої програми. Рекомендовано систематизувати інформацію щодо пропозицій стейкхолдерів наданих за результатами оцінювання ОПП та конкретних заходів ЗВО, які були здійснені в напрямі їх врахування під час перегляду й удосконалення ОПП.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 8

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 8

Згідно з щорічними Програмами опитування стейкхолдерів в ХНУ передбачено опитування здобувачів вищої освіти за анкетною “Оцінювання освітньої програми” (https://vzia.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/anketa_op_zdobuvachi_2024-21.pdf) впродовж року один раз. Крім анкетування здобувачі вищої освіти можуть висловити свою думку щодо ОП під час бесід з куратором, гарантом ОП, завідувачем кафедри, деканом факультету, членами студентського самоврядування факультету (університету), адміністрацією університету (ректором) та під час обговорення проєктів ОП на засіданнях випускових кафедр. Письмові пропозиції щодо

ОП можна подавати у скриньки довіри, які розміщені на сайті ХНУ та у навчальних корпусах закладу <https://khmnu.edu.ua/skrynka-doviry/>.

Протягом останніх років на випусковій кафедрі організоване системне опитування стейкхолдерів щодо оцінювання освітніх програм. Активні анкети і результати опитувань за ОП Автомобільний транспорт (2021-2024pp.) розміщені у розділі «Анкетування» на сайті випускової кафедри ТАМ (<https://tam.khmnu.edu.ua/>). Анкетування проводиться з наступних питань: Оцінювання якості викладання навчальних дисциплін; Оцінювання якості курсового проектування; Оцінювання якості дипломного проектування; Академічна доброчесність; Оцінювання освітньої програми; Оцінювання якості практичної підготовки; Оцінювання якості професійної підготовки випускниками освітньої програми; Оцінювання якості професійної підготовки випускників освітніх програм роботодавцями. Результати анкетування розглядаються на засіданнях кафедри, ректорату, науково-методичної ради та враховуються під час оновлення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації ЕГ щодо удосконалення у контексті Критерію 9

На сайті ЗВО в розділі "Публічна інформація" розміщені документи студентського самоврядування (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=o&r=60>). Проте, відсутня окрема веб-сторінка студентського самоврядування. Рекомендовано створити окрему сторінку студентського самоврядування на офіційному сайті університету, що дасть можливість публічного перегляду результатів діяльності студентського самоврядування.

Рівень виконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 9

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ЕГ за Критерієм 9

На офіційному сайті ХНУ створена окрема сторінка студентського самоврядування (<https://stud.khmnu.edu.ua/>), яка висвітлює всі сторони діяльності студентського самоврядування ХНУ: відстоює і захищає права та інтереси студентів університету; бере безпосередню участь в усіх сферах суспільного життя університету; впливає на перебіг усіх процесів, що відбуваються в університеті; організовує різноманітні заходи різного рівня складності; займається розвитком культурного аспекту студентського життя; веде активну профорієнтаційну роботу; сприяє поліпшенню умов проживання й відпочинку студентів; інформує студентів про події, заходи, зустрічі, що відбуваються в університеті, рішення адміністрації, Вченої ради ХНУ.

Посилання на документи, розміщені на сайті ЗВО, та інші підтвердження виконання/невиконання або рішення про недоцільність впровадження рекомендацій ЕГ

Критерій 1.

Вебсторінка «Анкетування» випускової кафедри ТАМ: <https://tam.khmnu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>

Критерій 2.

Результати опитування якості практичної підготовки: <https://docs.google.com/forms/d/1cp8ZqFse65XoeYGUYBprl0X63dXxryddx-3MuD2L5Wc/viewanalytics>

Критерій 3.

Правила прийому ХНУ на ОП: <https://pk.khmnu.edu.ua/pravyla-pryjomu-ta-inshi/>

Договори із закордонними ЗВО: <https://tam.khmnu.edu.ua/kaunas-vmu-lytva/>
 Внутрішня академічна мобільність: <https://tam.khmnu.edu.ua/bydgoshh-polshha-utp/>
 Критерій 4.
 Закордонні стажування викладачів: <https://tam.khmnu.edu.ua/stazhuvannya-erasmus/>
 Меморандум про взаємодію, співпрацю і партнерство між A+S Consult GmbH і ХНУ: <http://surl.li/tcvhdk>
 Силабуси на 2024-2025 нр.: <https://tam.khmnu.edu.ua/274-avtomobilnyj-transport-2/>
 Критерій 5.
 Академічна доброчесність, збори фокус-груп: <https://vzia.khmnu.edu.ua/zbory-dlya-uchasnykiv-studentskyh-fokus-grup-samostijna-robot-studentiv-innovacijni-formy-ta-dobrochesnist/>
 Кодекс академічної доброчесності: <https://bit.ly/3JAsRqa>
 Анкета опитування щодо академічної доброчесності на рівні університету <https://vzia.khmnu.edu.ua/opytuvannya-uchasnykiv-osvitnogo-proczesu-shhodo-akademichnoyi-dobrochesnosti/> і випускової кафедри <https://tam.khmnu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>
 Інститутський репозитарій ХНУ: <https://bit.ly/4c6PaBL>
 Критерій 6.
 Договори про співпрацю із стейкхолдерами: <https://tam.khmnu.edu.ua/studentam/>
 Участь здобувачів у форумах, круглих столах, виставках: <https://tam.khmnu.edu.ua/21-berezhnya-2024-roku-studenty-gr-at-20-prijnyaly-uchast-v-avtoforumi-za-uchastyu-predstavnykiv-avtotransportnyh-pidpryyemstv/>, <http://surl.li/hwlmpg>, <https://tam.khmnu.edu.ua/naukovyj-seminar/>
 Критерій 7.
 Доступ до міжнародних інформаційних ресурсів: http://library.khmnu.edu.ua/?page_id=575
 Критерій 8.
 Скринька довіри ХНУ: <https://khmnu.edu.ua/skrynka-doviry/>
 Критерій 9.
 Веб сторінка студентського самоврядування ХНУ: <https://stud.khmnu.edu.ua/>

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 1

1. Під час реалізації ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» фокусувати увагу на підготовці фахівців з обслуговування та експлуатації автомобілів, а під час формуванні її змісту уникати акцентів на організації автомобільних перевезень, що є профілем іншої спеціальності галузі 27 «Транспорт», а також трибології, що є профілем спеціальностей галузі 13 «Механічна інженерія», хоча окремі компоненти із незначним обсягом допускаються з метою формування окремих компетентностей з циклів загальної та професійної підготовки.
2. На стадіях розроблення та затвердження освітніх програм до складу робочих груп необхідно залучати представників з числа здобувачів та роботодавців, що дозволить більш повно врахувати позиції і потреби цих учасників освітнього процесу під час формування цілей та програмних результатів навчання.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 1

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 1

1. Освітні компоненти професійної підготовки ОП Автомобільний транспорт сфокусовані на підготовці фахівців з обслуговування та експлуатації автомобілів. Освітні компоненти «Логістика на автомобільному транспорті» та «Тертя, змащення та знос машин» (ОП 2016р.) виведені із обов'язкових дисциплін ОП, як такі, що не мають прямого відношення до обслуговування та експлуатації автомобілів. Для забезпечення унікальних програмних результатів ПРН26, ПРН27,

визначених ЗВО, викладається ОК ОПП. 12 Вузли тертя та мащення автомобіля. В цій ОК розглядаються причини втрати експлуатаційних властивостей деталей і агрегатів транспортних засобів та конструкторсько-технологічні способи їх усунення.

2. Періодичний перегляд ОП Автомобільний транспорт (2020, 2021, 2022pp.) проводився з урахуванням рекомендацій здобувачів і роботодавців через регулярні опитування <https://tam.khmnmu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>, під час навчальних занять, зустрічей з роботодавцями тощо. Затвердження освітніх програм проводиться з погодженням роботодавців і голови студентського самоврядування.

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 2

1. Кожна вибіркова компонента (навчальна дисципліна) навчального плану має мати чітку назву, кількість кредитів ЕКТС, розподіл за циклами підготовки (загальної та професійної) та ув'язуватись із іншими компонентами у структурно-логічній схемі.
2. ЗВО рекомендується організовувати самостійну роботу студентів через спеціалізовані електронні ресурси, застосування яких покращить доступ здобувачів до освітніх компонентів і дасть змогу адекватно оцінити якість реалізації самостійної роботи.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 2

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 2

1. Право на вибір навчальних дисциплін здобувачі ОП реалізують відповідно до Положення про порядок реалізації права здобувачів ВО на вільний вибір навчальних дисциплін у ХНУ (<http://surl.li/qpyorh>) обсягом не менше 25% від загальної кількості кредитів ОП. Здобувачі вищої освіти мають можливість обирати дисципліни із загальноуніверситетського Каталогу вибірових дисциплін (<http://surl.li/tgclsn>) в розрізі освітніх рівнів ВО та навчальних семестрів, згідно кількості кредитів, визначених ОП та навчальним планом. Задля забезпечення реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір для вибірових навчальних дисциплін кредитний вимір вибірового ОК у ХНУ становить 4 кредити ЕКТС або кратний 4. Каталог вибірових навчальних дисциплін містить дисципліни, пропонувані усіма кафедрами університету, у т.ч. випусковою кафедрою, що дозволяє розширити та поглибити компетентності у предметній області. При формуванні структурно-логічної схеми освітніх компонентів обов'язкової частини ОП враховано, що компетентності й результати навчання, визначені стандартом вищої освіти відповідної спеціальності, вибіровими дисциплінами не забезпечуються, тому вибірові ОК не можуть бути представлені в цій схемі ОП. Для зручності здобувачів вищої освіти під час вибору навчальних кафедр кожна випускова кафедра рекомендує їм ОК, які дозволяють розширити та поглибити компетентності у предметній області відповідно до вивчених до цього моменту навчальних дисциплін. Однак такі пропозиції не є обов'язковими для здобувачів, які можуть на власний розсуд обрати інші вибірові дисципліни, наприклад, педагогічного, економічного або психологічного спрямування кафедр університету або ЗВО-партнера.

2. Для допомоги здобувачам в організації самостійної роботи пропонується використання модульного середовища для навчання університету, що сприяє полегшенню самостійної підготовки до навчальних занять (<https://bit.ly/3G0dvcW>). В модульному середовищі зокрема розміщені всі необхідні матеріали для вивчення курсу і самостійної роботи: конспекти лекцій, методичні рекомендації до виконання лабораторних/практичних робіт, підготовки до семінарів та практикумів, посилання на літературні джерела, завдання і рекомендації для самостійної роботи, тощо. Технічні характеристики цієї платформи дозволяють здобувачу вищої освіти здавати самостійні та практичні роботи, вести переписку з викладачем, проходити тестові контролю й мати доступ до результатів цих контролів тощо. Здобувачі мають можливість відслідковувати свої

навчальні досягнення та мають доступ до своїх індивідуальних навчальних планів, переліку курсів, кількості годин тощо через засоби ІС «Електронний університет» (<http://isu1.khmnpu.edu.ua/isu>).

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 3

1. ЗВО рекомендується активізувати роботу із започаткування програм міжнародної академічної мобільності в межах реалізації ОПП зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 3

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 3

В 2024 році між кафедрою ТАМ і німецьким консорціумом A+S Consult GmbH укладений Меморандум <http://surl.li/wscjkq>, який передбачає (п. 3.1) проведення спільних круглих столів щодо обговорення шляхів покращення транспортної інфраструктури, залучення студентів до проходження міжнародних практик. В 2022-2024 рр. укладені міжнародні договори з європейськими університетами <https://tam.khmnpu.edu.ua/kaunas-vmu-lytva/>, в яких закладені програми академічної мобільності викладачів і студентів в рамках спеціальності 274 Автомобільний транспорт. Реалізація цих програм на сьогодні ускладнена воєнним станом в Україні.

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 4

1. Для імплементації дослідницької складової в освітній процес, а також покращення поєднання навчання та дослідження, слід заохочувати здобувачів брати участь у олімпіадах, конкурсах та конференціях. Рекомендуємо активізувати участь у міжнародних освітніх програмах, що дозволить покращити підготовку здобувачів, їх конкурентоздатність на ринку праці та рівень інтернаціоналізації ЗВО. Акцент рекомендовано робити на тих, які відображають профіль спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 4

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 4

Основною платформою для наукової роботи здобувачів ОП Автомобільний транспорт на випусковій кафедрі ТАМ є студентський науковий гурток «Дослідження працездатності деталей автомобільної техніки» (кер. доц. О.Ю. Рудик). Перелік публікацій та інформація про участь у конференціях здобувачів з автомобільного профілю розміщений на сторінці гуртка: <https://tam.khmnpu.edu.ua/studentska-ndr/>.

На факультеті ФІТА і кафедрі ТАМ організовуються для здобувачів наукові конференції: щорічні студентські кафедральні наукові конференції ХНУ. В 2022 році здобувачі ОП Автомобільний транспорт (Баць О.Ю., Войтюк С.В., Прус В.О., Зябкін А.В. та ін.) прийняли участь з доповідями у Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сучасні тенденції розвитку інженерії, технологій та транспорту», організований на базі

Студенти ОП регулярно є учасниками Конкурсу інноваційних ідей молодих вчених Хмельницького національного університету <https://konkurs.khmnu.edu.ua/> «ІІМВ 2022, 2023, 2024». В 2022 році студент групи АТ-20-1 Олексій Потеряєв з доповіддю «Дослідження параметрів системи охолодження двигуна внутрішнього згоряння» посів призове місце (<https://konkurs.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2022/06/iimv-2022protokol-zasidannya-skan.pdf>). Студенти ОП Автомобільний транспорт в 2023 році прийняли активну участь у Всеукраїнському 15 FORUM CTO <http://surl.li/zumvav>. Команда групи АТ-22 посіла друге місце серед команд-учасниць і отримала цінний приз від фірми ANDRMAX.

В 2024 році студенти випускової кафедри трибології, автомобілів та матеріалознавства взяли участь у міжнародному проєкті щодо оновлення міської транспортної інфраструктури м. Хмельницького, що був організований Європейським банком реконструкції та розвитку спільно з Управлінням транспорту і зв'язку Хмельницької міської ради за сприяння німецького консорціуму A+S Consult GmbH <http://surl.li/rjlyhi>.

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 5

1. Незважаючи на відсутність СВО зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, в ОПП необхідно прописати вимоги щодо умов дотримання академічної доброчесності шляхом визначення рівня оригінальності кваліфікаційних робіт, який має перевірятися через визнане програмне забезпечення.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 5

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 5

Університет пропагує та дотримується політики нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/ustanovchi/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-2023.pdf>. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» затверджено наказом МОН України від 22.10.2020 р. №1293. Підпункт Вимоги до кваліфікаційної роботи розділу VI – Форми атестації здобувачів вищої освіти уточнює вимоги щодо умов дотримання академічній доброчесності, яким увідповіднено розділ III. Форми атестації здобувачів вищої освіти ОПП 2021 та ОПП 2022. В п. «Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи» розділу III «Форми атестації здобувачів вищої освіти» ОПП зазначено, що кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Рекомендована шкала оцінювання унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, залежно від кількісного показника рівня унікальності тексту, наведена у Додатку В Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ (2024) <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>. Граничні показники відсотків, які визначають рівні унікальності тексту, встановлюються для кожної спеціальності (освітньої програми) рішенням випускової кафедри і мають бути не меншими за значення, встановлені у цьому Положенні. Перевірка кваліфікаційних робіт здійснюється за допомогою ПЗ Anti-Plagiarism та онлайн-сервісу Unicheck (з 01.09.2024 року - Anti-Plagiarism та StrikePlagiarism). Повнотекстові версії захищених кваліфікаційних робіт бакалаврів розміщуються в інституційному репозитарії ХНУ (<https://bit.ly/4c6PaBL>).

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 6

1. З метою підвищення професійної майстерності та розвитку персоналу активізувати діяльність щодо реалізації міжнародних освітніх і наукових програм мобільності та грантів, пов'язаних з галуззю транспорту.
2. Викладачі постійно мають демонструвати професійну та академічну активність за профілем не лише випускової кафедри, але й спеціальності.
3. Стимулювання викладацької майстерності має реалізовуватись через прозорі та чіткі нормативні положення, які відображають конкретні види досягнень і заохочення за їх реалізацію.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 6

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 6

1. З метою підвищення професійної активності в 2021-2024 році шість викладачів кафедри: проф. Каплун П.В., доц. Гончар В.А., проф. Диха О.В., ст. викл. Голенко К.Е., доц. Маковкін О.М., доц. Дробот О.С. пройшли міжнародне науково-педагогічне стажування в провідних Європейських університетах: <https://tam.khmnu.edu.ua/stazhuvannya-erasmus/>. Викладач Поліщук О.С. в 2023 р. пройшов онлайн-тренінг від фірми Bosch «Високовольтні системи автомобілів. Гібридні приводи НVT» і отримав сертифікат <https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/sertyifikat-polishhuk-oleg.pdf>. Згідно з укладеним в 2024 році Меморандумом <https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/memorandum-pro-vzayemodiyu-spivpracyu-i-partnerstvo-mizh-as-consult-gmbh-ta-hmelnyczkym-naczionalnym-universytetom-1-2.pdf> між кафедрою ТАМ і німецьким консорціумом A+S Consult GmbH викладачі кафедри Диха О.В., Бабак О.П., Маковкін О.М., Вичавка А.А. пройшли навчання в обсязі 2 кредитів ЄКТС (60 годин) в галузі автотранспортних технологій і отримали відповідні сертифікати https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/sertyifikaty_as_consult.pdf. Шість викладачів кафедри ТАМ пройшли курси іноземної мови при міжнародному центрі сертифікації Universal Test і отримали сертифікати B2 в період з 2021 по 2024 рр. <https://tam.khmnu.edu.ua/scopus-wos/>. Прикладів участі у міжнародних освітніх і наукових грантах не було.

2. Викладачі ОП Автомобільний транспорт демонструють професійну та академічну активність за профілем спеціальності:

- виданням методичної літератури за освітніми компонентами професійної підготовки. З усіх дисциплін підготовлені й періодично оновлюються з урахуванням нових тенденцій в розвитку спеціальності методичні розробки <https://tam.khmnu.edu.ua/metodychni-vydannya-2018-2020-rr/> ;

- науковими публікаціями у фахових виданнях України і міжнародних виданнях за профілем спеціальності 274 Автомобільний транспорт <https://tam.khmnu.edu.ua/ndr-konkursy-konferentsiyi/> . В період з 2020 по 2024 рр. викладачами випускової кафедри видано більше 50 статей з напряму автомобільного транспорту;

- підготовлено 20 доповідей на науково-технічних конференціях з автомобільного профілю: Міжнародна науково-технічна конференція «Енергоефективність на транспорті», Харків, 18-20 листопада 2020 р.; II Міжнародна науково-технічна конференція «Перспективи розвитку машинобудування та транспорту» (ПМРТ-2021); Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Інноваційні технології розвитку та ефективності функціонування автомобільного транспорту». ЦНТУ, Кропивницький, 2021-2024 рр.; XV Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту». м.Житомир, 2022р; «Інноваційні аспекти розвитку автомобільного транспорту України», Міжнародна науково-практична конференція, м. Кам'янське, 2023; XVI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту», ВНТУ, Вінниця, 2023; «Інноваційні технології розвитку машинобудування та ефективного функціонування транспортних систем», V Всеукраїнська науково-технічна конференція, НУВГП, Рівне, 2023; II Міжнародна науково-теоретична конференція «Моделювання і комп'ютерний інжиніринг в машинобудуванні – 2024» НУ «Львівська політехніка».

3. Стимулювання викладацької майстерності в ХНУ здійснюється відповідно до Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП ХНУ (https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/personal/Polozhennia_pro_shchorichne_reitynhove_otsiniuvannia_roboty%20NPP2024.pdf). Для стимулювання роботи НПП університету використовуються різні способи заохочення, зокрема: науково-педагогічних працівників, які показали найвищі показники в роботі, заносять на “Дошку Пошани” університету, а викладача, який протягом останніх п’яти навчальних років досяг найкращого (середнього) результату в особистому рейтингу НПП – у “Книгу Пошани”; надаються разові грошові премії, розмір яких щорічно встановлюється ректоратом і залежить від фінансових можливостей університету. Фонд преміювання встановлюється для кожної кафедри. Стимулювання викладачів випускової кафедри проводилось наступним чином. Занесення на дошку пошани: (О. Диха наказ №67 від 8.06.2021 р.), (О. Диха, П. Каплун наказ №66 від 16.06.2022 р.), (О. Диха наказ №11 від 7.06.2023 р.); подяки ректора: (П. Каплун №25-кв від 1.09. 2021 р.), (О. Бабак №8-кв від 12.10.2022 р.), (О. Диха №6-кв від 10.05.2023 р.) (О. Рудик, В. Яремчук наказ №18-кв від 9.10.2023 р.); подяка і грамота МОН України (О. Диха, 2023 р., 2024 р.); грамота Хмельницької обласної ради (О. Бабак №149-к від 19.09. 2023 р.). Отримали премії за високі показники у науковій діяльності (О.Диха, П.Каплун, О. Бабак наказ №39 квп від 24.12.21 р.), (О.Диха, В.Свідерський, П.Каплун, О.Маковкін, наказ №43 квп від 16.12.22 р.), (О.Диха, О. Бабак, О.Маковкін, О. Рудик наказ №39 квп від 20.12.23 р.).

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 7

1. Рекомендацію ГЕР щодо покращання матеріально-технічної бази є придбання новітнього спеціалізованого обладнання та програмного забезпечення, що залежить від активності у межах програм міжнародних академічних та наукових грантів.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 7

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 7

На випусковій і забезпечуючих кафедрах ОП Автомобільний транспорт проводиться системна робота по покращенню матеріально-технічної бази. В період з 2020 по 2024 рр. на баланс випускової кафедри було придбано за кошти університету обладнання для спеціалізованих автомобільних лабораторій кафедри на понад 300 тис. грн. (<https://tam.khmnu.edu.ua/fotogalereya/>).

На випусковій кафедрі ТАМ створено два діючих макета двигунів внутрішнього згоряння моделей на базі автомобілів Opel (KIA 1.7 CRDI -дизель), Daewoo Matiz (F8CV 0.8 S-TEC-бензин) для нових лабораторій діагностики (4-109) і двигунів внутрішнього згоряння (3-125). В 2020-2024 роках було придбано:

2020 р.

- 1.Інвертор зварювальний Telwin EXCEL 170 230V ACX, 10-160A (6000 грн)
- 2.Перфоратор De WALT D25033k, 710 Вт, 2,1 Дж, SDS-Plus (4000 грн)
- 3.Набір ручного інструменту універсальний 1/4+1/2, 80 предметів, Torgul GCAI8002 (4000 грн)
- 4.Напівавтомат Протон, СПАИ-270/л,ММА/MIG/MAG, 160-200В (7000 грн)
- 5.Компресор Senco mini, 500 Вт, ресивер 3,8 л (5000 грн)
- 6.Адаптер ВАСЯ діагност Pro (3000 грн)

2021р.

- 1.Болгарка (кутова шліфмашинка) Bosch Professional GWS 22-230 Н (4000 грн)
- 2.Пірометр ThermoSpot One, Діапазон -38С...365С. (1200 грн)
3. Набір для встановлення і зняття передніх підшипників YATO YT-2541 (3800 грн)
- 4.Мікрометр електронний PROTESTER 5202-100 цифровий (1900 грн)

2022р.

1. Багатофункціональний цифровий вимірювальний прилад SM101E Hager, 5м (14000 грн)

2. Вакууметр деформаційний газорозрядний ВДГ-1 (10800 грн)

2023р.

1. Автомобільний сканер Launch Creader Professional CRP-239 (16000 грн)

2. Набір знімачів для маточок RF-947G1, в кейсі ROCKFORCE (7000 грн)

3. Прес гідравлічний 20т з подвійним виносним насосом, (роб. висота: 0-910мм) (23000 грн)

2024р.

1. Віброметр з функцією реєстратора LUTRON VB-8205SD (20000 грн)

2. Стенд для діагностики дизельних форсунок SNG FOCUS-DIESEL (15000 грн)

3. Твердомір металу динамічний PROTESTER SL-140 (19000 грн)

4. Тестер КТС 560 компанії Bosch з програмним забезпеченням ESI [tronic]-(80000 грн)

Для відеодемонстрації лабораторного практикуму дві автомобільні лабораторії оснащені придбаними в 2024 р. мультимедійними широкоформатними телевізорами розміром 65 дюймів (2шт.).

В навчальному процесі за ОП Автомобільний транспорт використовується програмне забезпечення <https://tam.khmnmu.edu.ua/metodychni-vydannya-2018-2020-rr/>: Work-Lab-Інтерактивна система проектування виробничих підрозділів та організації технологічних процесів діагностування; Модуль jSolutions Автотранспорт ([Договір JS_XHY](#)) дозволяє вести облік автотранспорту, здійснювати керування авторанспортним підприємством (АТП), компанією та підрозділом з використанням хмарних технологій; [ELECTUDE](#) призначена для організації модульного навчання, атестації за допомогою проведення очних і дистанційних занять серед слухачів освітніх установ, що здійснюють підготовку автомобільних інженерів, а також організацій сфери транспортних послуг ([Лист_XHY_Tech](#)).

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 8

1. ГЕР рекомендує впроваджувати стандарти ISO, спрямовані на покращення якості вищої освіти, враховуючи передовий міжнародний досвід.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 8

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 8

На основі аналізу міжнародного досвіду щодо використання стандартів ISO в освітній галузі встановлено, що їх застосування у європейських закладах вищої освіти є обмеженим, натомість провідні університети розбудовують власні системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на основі Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), ухвалені міністрами країн-учасниць Болонського процесу 14-15 травня 2015 року. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в Хмельницькому національному університеті <https://vzia.khmnmu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/pro-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osvitnoyi-diyalnosti.pdf> функціонує відповідно до Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) (Єреван, 2015).

Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми від ГЕР за Критерієм 9

1. Відповідно до частини п'ятої статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації" надавати детальнішу інформацію про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження бюджетним, комунальним майном тощо.

Рівень виконання рекомендацій ГЕР за Критерієм 9

Виконано

Інформація щодо виконання (часткового виконання)/ обґрунтування невиконання рекомендації ГЕР за Критерієм 9

Детальна інформація про розпорядження бюджетними коштами в Хмельницькому національному університеті оприлюднена у відкритому доступі на офіційному сайті в розділі «Установчі документи-Фінансові документи» <https://khmnu.edu.ua/finansovi-dokumenty/>.

Посилання на документи, розміщені на сайті ЗВО, та інші підтвердження виконання/невиконання або рішення про недоцільність впровадження рекомендацій ГЕР

Критерій 1.

Опитування стейкхолдерів: <https://tam.khmnu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyj-transport-2023-2024/>

Критерій 2.

Положення про порядок реалізації права здобувачів ВО на вільний вибір навчальних дисциплін у ХНУ: <https://bit.ly/42t04fm>

Каталог вибіркових дисциплін: <http://surl.li/rcuho>

Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ: <https://bit.ly/3nx84xc>

Модульне середовище для навчання: <https://bit.ly/3G0dvcW>

ІС «Електронний університет»: <http://isul.khmnu.edu.ua/isu>

Критерій 3.

Меморандум з німецьким консорціумом A+S Consult GmbH: <https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/memorandum-pro-vzayemodiyu-spiivpracyu-i-partnerstvo-mizh-as-consult-gmbh-ta-hmelnyczkym-naczionalnym-universytetom-1-2.pdf>

Договори із закордонними університетами: <https://tam.khmnu.edu.ua/kaunas-vmu-lytva/>

Критерій 4.

Автомобільний науковий гурток: <https://tam.khmnu.edu.ua/studentska-ndr/>

Студентська наукова конференція ФІТА «Сучасні тенденції розвитку інженерії, технологій та транспорту»: <https://drive.google.com/file/d/1Mje5uG65-JTRkfrDUWGoaz2TyrPvEdTb/view>.

Конкурс інноваційних ідей молодих вчених Хмельницького національного університету: <https://konkurs.khmnu.edu.ua/>

Всеукраїнський 15 FORUM CTO <http://surl.li/zumvav>

Критерій 5.

Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у ХНУ: <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Інституційний репозитарій ХНУ: <https://bit.ly/4c6PaBL>

Критерій 6.

Міжнародне стажування викладачів: <https://tam.khmnu.edu.ua/stazhuvannya-erasmus/>

Сертифікати стажування з консорціумом A+S Consult GmbH: https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/sertyfikaty_as_consult.pdf

Сертифікати викладачів В2: <https://tam.khmnu.edu.ua/scopus-wos/>

Методичні розробки кафедри ТАМ: <https://tam.khmnu.edu.ua/metodychni-vydannya-2018-2020-rr/>

Наукові публікації викладачів за профілем спеціальності 274 Автомобільний транспорт: <https://tam.khmnu.edu.ua/ndr-konkursy-konferentsiyi/>

Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП ХНУ: ([https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-](https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/personal/Polozhennia_pro_shchorichne_reitynhove_otsiniuvannia_roboty%20NPP2024.pdf)

[dokumenty/personal/Polozhennia_pro_shchorichne_reitynhove_otsiniuvannia_roboty%20NPP2024.pdf](https://khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/personal/Polozhennia_pro_shchorichne_reitynhove_otsiniuvannia_roboty%20NPP2024.pdf)

Критерій 7.

Спеціалізовані автомобільні лабораторії за ОП Автомобільний транспорт:

<https://tam.khnmu.edu.ua/fotogalereya/>

Програмне забезпечення ОП Автомобільний транспорт: <https://tam.khnmu.edu.ua/metodychni-vydannya-2018-2020-rr/>

Критерій 8.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в Хмельницькому національному університеті:

<https://vzia.khnmu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/pro-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osvitnoyi-diyalnosti.pdf>

Критерій 9.

Фінансові документи: <https://khnmu.edu.ua/finansovi-dokumenty/>

Подальші заходи щодо застосування рекомендацій ЕГ та ГЕР

Розширювати участь здобувачів і НПП в програмах міжнародної академічної мобільності в дистанційній формі.

Активізувати роботу по отриманню міжнародних наукових і навчальних грантів в автомобільній галузі.

Оновлювати і покращувати матеріально-технічну базу автомобільних лабораторій в галузі мехатронних систем автомобілів, розширювати базу спеціалізованого програмного забезпечення.

1. Відповідність критеріям і суттєві зміни, які відбулися в ОП

Вкажіть чи відбувся перегляд ОП

Так

Чи в процесі вдосконалення ОП відбулися зміни результатів навчання (компетентностей) та/або приведення їх до стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо так, опишіть їх

22.10.2020р. (наказ МОН України №1293) був введений стандарт ВО за спеціальністю Автомобільний транспорт (бакалавр). Відповідно до вимог і змісту стандарту в нову редакцію ОПП (2021р.) були введені всі компетентності і програмні результати навчання. Таким чином, попередні варіанти освітньої програми (2016р., 2020р.) із переліком компетентностей і результатів навчання, сформованими відповідно до проекту стандарту (Проект стандарту вищої освіти України зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», Київ 2016) набули суттєвих змін і потребували відповідного корегування змісту освітньої програми.

Чи відбулися зміни для приведення змісту ОП до вимог відповідного професійного стандарту? Якщо так, опишіть їх

Професійний стандарт за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт відсутній

Чи відбулися зміни в переліку освітніх компонентів освітньої програми? Якщо так, опишіть їх

Перелік освітніх компонент ОПП 2020р. набув змін після введення стандарту ВО (22.10.2020р.) для забезпечення відповідних програмних результатів навчання. Для досягнення ПРН 8 введено ОК ОЗП12 Право (ОПП2021, ОПП 2022) на заміну ОЗП16. Українське державотворення (ОПП2020). В стандарті ВО за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт (2020р.) у порівнянні з проєктом стандарту (на основі якого була створена ОП 2020р.) відсутня при формулюванні компетентностей і програмних результатів навчання категорія «виробництво засобів автомобільного транспорту». З цієї причини в ОП 2021 року з обов'язкових компонент вилучено ОК «Основи технології виробництва і ремонту автомобілів», розділи «ремонту» викладаються в інших ОК. Також в ОПП 2020р. яка була введена в дію після останньої акредитації, з 01.09.2020р. за рекомендацією ЕГ (критерії 1,2) введена дисципліна ОПП.15 Діагностика мехатронних систем автомобіля.

Обґрунтуйте зміни у відповідності науково-педагогічних працівників ОП освітнім компонентам, які вони викладають

Зміни у відповідності НПП освітнім компонентам відбулись в період з 2020 по 2024 рр. як в якісному, так і в кількісному вигляді. В 2022р. на штатну посаду ст. викладача випускової кафедри ТАМ був обраний за конкурсом Голенко К.Е. (к.т.н. за спец. 05.02.22 Автомобілі і трактори), попередня й поточна професійна активність якого дозволяє йому забезпечувати ОК ОПП.16 Моделювання технологічних процесів підприємств автомобільного транспорту. За період 2022-2024 рр. ним було розроблено відповідне методичне забезпечення і вийшло друком понад 20 наукових праць у фахових і міжнародних видання відповідно до ОК. НПП ОПП 274 Автомобільний транспорт за період з 2020 по 2024 рр. відповідно до фахових ОК, які вони забезпечують видали більше 50 наукових статей (<https://tam.khmnu.edu.ua/ndr-konkursy-konferentsiyi/>). НПП випускової кафедри ТАМ доц. Гончар В.А, Посонський С.Ф. в 2023р. здобули другу вищу освіту за спец. 274 Автомобільний транспорт (магістр) в ЦНТУ (м. Кропивницький) (<https://tam.khmnu.edu.ua/vykladatskyj-sklad/>). НПП кафедри ТАМ, які забезпечують ОК ОПП Гончар В.А. в 2021 р. отримав звання доцента, Каплун П.В. в 2022 р. отримав звання професора по кафедрі трибології, автомобілів та матеріалознавства. Викладачі кафедри Диха О.В., Бабак О.П., Маковкін О.М., Вичавка А.А. прийняті асоційованими членами ГО «Альянс автомобільного транспорту України» і отримали сертифікати https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/alyans_avto_ukrayiny.pdf. Згідно з укладеним в 2024 році Меморандумом <https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/memorandum-pro-vzayemodiyu-spivpracyu-i-partnerstvo-mizh-as-consult-gmbh-ta-hmelnyczkym-naczionalnym-universytetom-1-2.pdf> між кафедрою ТАМ і німецьким консорціумом А+S Consult GmbH викладачі кафедри Диха О.В., Бабак О.П., Маковкін О.М., Вичавка А.А. пройшли навчання в обсязі 2 кредитів ЄКТС (60 годин) в галузі автотранспортних технологій і отримали відповідні сертифікати https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/sertyfikaty_as_consult.pdf. Викладач ОПП.19 Електронне та електричне обладнання автомобілів Поліщук О.С. в 2023р. пройшов онлайн-тренінг від компанії Bosch «Високовольтні системи автомобілів. Гібридні приводи НВТ» і отримав сертифікат <https://tam.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/sertyfikat-polishhuk-oleg.pdf>. Гарант ОП Автомобільний транспорт Диха О.В. був членом робочої групи по розробленню Програми ЄДКІ, тестових завдань і членом фахової комісії ЄДКІ за спец. 274 Автомобільний транспорт (Наказ МОН № 733 від 22.05.2024 року).

Обґрунтуйте зміни у матеріально-технічному забезпеченні досягнення визначених ОП програмних результатів навчання

В період з 2020 по 2024 рр. для досягнення програмних результатів навчання проводилась системна робота по оновленню і вдосконаленню матеріально-технічного забезпечення ОП Автомобільний транспорт. За цей період на баланс випускової кафедри було придбано за кошти університету обладнання для автомобільних лабораторій кафедри на понад 300 тис. грн. (<https://tam.khmnmu.edu.ua/fotogalereya/>). Зокрема було придбано:

- 1.Інвертор зварювальний Telwin EXCEL 170 230V ACX, 10-160A (6000 грн)
- 2.Перфоратор De WALT D25033k, 710 Вт, 2,1 Дж, SDS-Plus (4000 грн)
- 3.Набір ручного інструменту універсальний 1/4+1/2, 80 предметів, Torgul GCAI8002 (4000 грн)
- 4.Напівавтомат Протон, СПАЙ-270/Л,ММА/MIG/MAG, 160-200В (7000 грн)
- 5.Компресор Senco mini, 500 Вт, ресивер 3,8 л (5000 грн)
- 6.Адаптер ВАСЯ діагност Pro (3000 грн)

2021р.

- 1.Болгарка (кутова шліфмашинка) Bosch Professional GWS 22-230 Н (4000 грн)
- 2.Пірометр ThermoSpot One, Діапазон -38С...365С. (1200 грн)
3. Набір для встановлення і зняття передніх підшипників YATO YT-2541 (3800 грн)
- 4.Мікрометр електронний PROTESTER 5202-100 цифровий (1900 грн)

2022р.

- 1.Багатофункціональний цифровий вимірювальний прилад SM101E Hager, 5м (14000 грн)
2. Вакууметр деформаційний газорозрядний ВДГ-1 (10800 грн)

2023р.

- 1.Автомобільний сканер Launch Creader Professional CRP-239 (16000 грн)
- 2.Набір знімачів для маточок RF-947G1, в кейсі ROCKFORCE (7000 грн)
3. Прес гідравлічний 20т з подвійним виносним насосом, (роб. висота: 0-910мм) (23000грн)

2024р.

- 1.Віброметр з функцією реєстратора LUTRON VB-8205SD (20000 грн)
- 2.Стенд для діагностики дизельних форсунок SNG FOCUS-DIESEL (15000 грн)
- 3.Твердомір металу динамічний PROTESTER SL-140 (19000 грн)
4. Тестер КТС 560 компанії Bosch з програмним забезпеченням ESI [tronic]-(80000 грн)

За вказаний період на випусковій кафедрі ТАМ створено два діючих макета двигунів внутрішнього згоряння моделей на базі автомобілів Opel (дизель), Daewoo Matiz (бензин) для нових лабораторій діагностики (4-109) і ДВЗ (3-125). Для відеодемонстрації лабораторного практикуму ці лабораторії оснащені двома придбаними в 2024р. мультимедійними широкоформатними телевізорами розміром 65 дюймів.

Хмельницьким національним університетом подано заявку в МОН України та МВС України на безоплатну передачу двох автомобілів Toyota Prius (гібрид) та одного Volkswagen Passat B5 (<https://tam.khmnmu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/37/lyst-zvernennya-peredacha-transportnyh-zasobiv.pdf>)

Обґрунтуйте зміни навчально-методичного забезпечення ОП у досягненні визначених ОП програмних результатів навчання

Всі освітні компоненти освітньої програми Автомобільний транспорт забезпечені відповідним навчально-методичним забезпеченням. Інформація і матеріали по навчально-методичному забезпеченню (робочі програми, силабуси, методичні вказівки, конспекти лекцій, тестові завдання, тощо) розміщені в модульному середовищі ХНУ (<https://msn.khmnmu.edu.ua/>). Доступ до

повнотекстових методичних розробок (настанови з лабораторних і практичних робіт) є також на вебсторінці випускової кафедри за посиланням: <https://tam.khmnu.edu.ua/metodychni-vydannya-2018-2020-rr/>. Навчально-методичне забезпечення (робочі програми та силабуси ОК, методичні розробки) регулярно оновлюються відповідно до змін в навчальних планах і контенту освітніх компонент.

Надайте посилання на офіційний інформаційний ресурс ЗВО з розміщенням там посиланням на результати опитувань щодо ОП та/або освітньої діяльності за ОП

Результати опитувань щодо ОП Автомобільний транспорт розміщені на сайті випускової кафедри ТАМ в розділі анкетування (2021-2024pp) (<https://tam.khmnu.edu.ua/anketuvannya-avtomobilnyi-transport-2023-2024/>). Опитування щодо освітньої діяльності на факультеті Інженерії, транспорту та архітектури розміщені за посиланням: <https://fita.khmnu.edu.ua/stud/>. Інформація про опитування освітньої діяльності на рівні університету розміщені на сторінці відділу забезпечення якості вищої освіти: <https://vzia.khmnu.edu.ua/rezultaty-opytuvannya-stejkholderiv/>.

Наведіть посилання на вебсторінки, які містять інформацію про оприлюднення ОП на офіційному веб-сайті ЗВО та відповідного проекту ОП з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів)

ОП Автомобільний транспорт (2020, 2021, 2022 рр.) оприлюднена на офіційному веб-сайті Хмельницького національного університету на вебсторінці: <https://khmnu.edu.ua/274-at-b-op/>. Проекти відповідних ОП Автомобільний транспорт для зауважень і пропозицій стейкхолдерів розміщені на вебсторінці офіційного сайту ХНУ за посиланням: <https://khmnu.edu.ua/project-op-b-fita/>.

Опишіть зміни, які відбулися в забезпеченні освітньої діяльності та/або освітньої програми внаслідок бойових дій

Зміни не відбулись